

**الف) آیات و احادیث**

- ۰/۵ ۱- آیه شریفه ﴿ **الله اعلم** حیث **یجعل رسالته** ﴾ در بردارنده چه پیامی است ؟
- ۰/۵ ۲- حدیث « **من کنت مولاه فهذا علی مولا** » درباره چه واقعه‌ای است ؟
- ۰/۲۵ ۳- حدیث « **علی مع الحق و الحق مع علی** » به کدام یک از ویژگی‌های حضرت علی (ع) اشاره دارد ؟
- ۰/۲۵ ۴- آیه شریفه ﴿ **و ما مُحَمَّدٌ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ أَفَإِنْ مَاتَ أَوْ قُتِلَ انْقَلَبْتُمْ عَلَى أَعْقَابِكُمْ وَ مَنْ يَنْقَلِبْ عَلَى عَقْبَيْهِ فَلَنْ يَضُرَّ اللهَ شَيْئاً وَ سَيَجْزِي اللهُ الشَّاكِرِينَ** ﴾ در بردارنده چه هشدار است ؟
- ۰/۲۵ ۵- براساس آیه شریفه ﴿ **ذَلِكِ بَأْنِ اللهِ لَمْ يَكْ مُغَيِّرًا نِعْمَةً أَنْعَمَهَا عَلَى قَوْمٍ حَتَّى يُغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ** ﴾ زمینه‌ساز هلاکت یا عزت و سربلندی یک جامعه چیست ؟
- ۰/۲۵ ۶- با توجه به حدیث « **و اما الحوادث الواقعة فارجعوا فیها الی رواه حدیثنا** » منظور از حوادث واقعه چیست ؟

**ب) درست یا نادرست بودن عبارات زیر را مشخص کنید :**

- ۰/۲۵ ۷- لازمه ماندگاری یک پیام ، تبلیغ دائمی و مستمر آن است.
- ۰/۲۵ ۸- اولین و معتبرترین مرجع برای فهم عمیق آیات الهی گفتار و رفتار پیغمبر ( ص ) است.
- ۰/۲۵ ۹- پس از شهادت امام علی (ع) سرکوبی شیعیان و طرفداران اهل بیت (ع) آغاز شد.
- ۰/۲۵ ۱۰- براساس حدیث « **سلسله الذهب** » تجلی توحید در زندگی فردی یا رهبری امام که همان ولایت خداست میسر است.
- ۰/۲۵ ۱۱- ائمه اطهار (ع) می‌کوشیدند آن بخش از اقدامات و مبارزات خود را که دشمن به آن حساسیت دارد در قالب تقیه پیش ببرند.
- ۰/۲۵ ۱۲- امام عصر (عج) را غایب نامیده‌اند زیرا از نظرها غایب است و در جامعه حضور ندارد.
- ۰/۲۵ ۱۳- مرجع تقلید باید دو شرط « **تدبیر و کفایت** » و « **شجاعت و قدرت روحی** » را داشته باشد.
- ۰/۲۵ ۱۴- عقل و وجدان همان نفس لوامه است که انسان را از تمایلات عالی دور می‌کند چون به دنبال خوشبختی همیشگی است.

**پ) جملات زیر را با کلمات مناسب تکمیل کنید :**

- ۰/۲۵ ۱۵- معنی هر پاسخ اجمالی و مشکوک نیازمند ..... است.
- ۰/۲۵ ۱۶- آیه اطاعت از اولوالامر ارتباط مفهومی با حدیث ..... دارد.
- ۰/۲۵ ۱۷- امام علی (ع) : وقتی می‌توانید به عهد خود با قرآن وفا کنید که ..... را تشخیص دهید.
- ۰/۵ ۱۸- امامان شیوه ..... با حاکمان را متناسب با شرایط ..... بر می‌گزیند.
- ۰/۵ ۱۹- انتظار ظهور حضرت ولی عصر (عج) از ..... اعمال عصر غیبت است و لازمه این انتظار ..... برای ظهور امام عصر (عج) است.
- ۰/۵ ۲۰- در عصر غیبت « **مرجعیت دینی** » در شکل ..... و ولایت ظاهری به صورت ..... استمرار می‌یابد.
- ۰/۲۵ ۲۱- تفاوت‌های میان زن و مرد به جهت ..... است.
- ۰/۵ ۲۲- از دواج برای رفع نیاز ..... و پاسخ‌گویی به ..... انجام می‌شود.

**ت) به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید :**

- ۰/۵ ۲۳- از بین نیازهای اساسی یا برتر انسان کدام یک ارتباط دقیقی با دیگر نیازها دارد ؟
- ۰/۲۵ ۲۴- چرا دانش امیرالمؤمنین (ع) به دانش پیامبر (ص) متصل بود ؟
- ۰/۵ ۲۵- یویایی جامعه شیعه در طول تاریخ به چه عواملی وابسته بوده است ؟
- ۰/۲۵ ۲۶- در صورت مشاهده گناه توسط هر کس ، کدام وظیفه را باید به درستی انجام دهیم ؟
- ۰/۲۵ ۲۷- بر مبنای سخن حضرت علی (ع) به مالک اشتر چه راهی می‌تواند غافلگیرکننده باشد ؟
- ۰/۲۵ ۲۸- تعبیر پیامبر (ص) از جوان و نوجوانی که هنوز به گناه عادت نکرده و خواسته‌های نامشروع در وجود او ریشه‌دار نشده است چیست ؟
- ۰/۲۵ ۲۹- از نظر قرآن کریم مهم‌ترین معیار همسر شایسته چیست ؟

**ث) اصطلاحات زیر را تعریف کنید :**

- ۱ ۳۰- فقیه ۳۱- عزت

**ج) کشف ارتباط**

- ۰/۷۵ ۳۲- کدام یک از گزینه‌های ستون چپ با گزینه‌های ستون راست مربوط می‌شود :

ستون راست	ستون چپ
الف) عدم تعارض و ناسازگاری میان آیات ب) دربردارنده موضوع‌هایی مانند عدالت خواهی و علم دوستی پ) قرآن در بردارنده احتیاجات انسان تا روز قیامت است.	۱- جامعیت قرآن ۲- تأثیرناپذیری از عقاید دوران جاهلیت ۳- انسجام درونی در عین نزول تدریجی

**چ) به سؤالات زیر پاسخ تشریحی دهید :**

- ۰/۵ ۳۳- تعالیم پیامبران در چه مواردی یکسان و در چه مواردی متفاوت است ؟
- ۰/۵ ۳۴- دو مورد از نتایج منع نوشتن احادیث رسول اکرم (ص) را بنویسید.
- ۱ ۳۵- امامان بزرگوار از چند جهت با حاکمان زمان خود مبارزه می‌کردند ؟ توضیح دهید.
- ۰/۵ ۳۶- نقش و کار وکلا و نمایندگان امامان چه بود ؟
- ۰/۵ ۳۷- ضرورت تقویت معرفت و محبت امام عصر (عج) به چه جهاتی است ؟
- ۰/۵ ۳۸- چه کسانی می‌توانند در زمان ظهور ویژگی‌های یک منتظر واقعی را داشته باشند ؟
- ۰/۵ ۳۹- چرا مردم در حکومت اسلامی باید وحدت و همبستگی خود را بر محور رهبر حفظ کنند ؟
- ۰/۵ ۴۰- چرا کلمه انس و بنی آدم در قرآن کریم اختصاص به جنس خاصی ندارد ؟
- ۰/۵ ۴۱- چرا نمی‌توان در قالبی غیر از ازدواج به نیاز جنسی پاسخ داد ؟

- ۱- وقتی خداوند کسی را که به پیامبری برمی‌گزیند معلوم می‌شود وی می‌تواند مسئولیت خود را به درستی انجام دهد.  
 ۲- واقعه غدیر خم و جانشینی و امامت حضرت علی (ع) پس از حضرت پیامبر (ص)  
 ۳- عدالت  
 ۴- بازگشت به جاهلیت  
 ۵- اعمال و کردار مردم جامعه  
 ۶- رویدادهای زمان

- ۷- درست  
 ۸- درست  
 ۹- نادرست  
 ۱۰- نادرست  
 ۱۱- درست  
 ۱۲- نادرست  
 ۱۳- نادرست  
 ۱۴- نادرست

- ۱۵- تجربه  
 ۱۶- جابر  
 ۱۷- شکنندگان پیمان  
 ۱۸- مبارزه - زمان  
 ۱۹- برترین - دعا  
 ۲۰- مرجعیت فقیه - ولایت فقیه  
 ۲۱- وظایف مختلف  
 ۲۲- طبیعی - خلقت

- ۲۳- کشف راه درست زندگی یا چگونگی زیستن  
 ۲۴- چون او نزد کس دیگری شاگردی نکرد.  
 ۲۵- گذشته سرخ و آینده سبز  
 ۲۶- امر به معروف و نهی از منکر  
 ۲۷- پیمان شکنی  
 ۲۸- چنین کسی به آسمان نزدیک‌تر است.  
 ۲۹- ایمان

- ۳۰- افرادی که به معرفت عمیق در دین می‌رسند و می‌توانند قوانین و احکام اسلام را از قرآن و روایات به دست آورند.  
 ۳۱- شکست‌ناپذیری و تسلیم نبودن

- ۳۲- الف) ۳ (ب) ۲ (پ) ۱

۳۳- محتوای اصلی دعوت پیامبران یکسان است و همه آن‌ها یک دین آورده‌اند. در برخی احکام فرعی متناسب با زمان و سطح آگاهی مردم و نیازهای هر دوره، با یکدیگر تفاوت داشته‌اند.

۳۴- الف) احتمال خطا در نقل احادیث افزایش یافت و امکان کم و زیاد شدن عبارات یا فراموش شدن اصل حدیث فراهم شد.  
 ب) شرایط مناسب برای جاعلان حدیث پیش آمد و آنان براساس غرض‌های شخصی به جعل یا تحریف حدیث پرداختند یا به نفع حاکمان ستمگر از نقل برخی احادیث خودداری کردند.

پ) بسیاری از مردم و محققان از یک منبع مهم هدایت بی‌بهره ماندند و ناچار شدند سلیقه شخصی را در احکام دینی دخالت دهند و گرفتار اشتباهات بزرگ شوند.

۳۵- اول از آن جهت که رهبری و اداره جامعه از جانب خداوند به آنان سپرده شده بود و لازم بود برای انجام دادن این وظیفه به پا خیزند و در صورت وجود شرایط و امکانات حاکمان غاصب را برکنار کنند تا با تشکیل حکومتی بر مبنای اسلام راستین قوانین اسلام را به اجرا درآورند و عدالت را برقرار سازند.

دوم از آن جهت که این حاکمان غاصب قوانین اسلام را زیر پا می‌گذاشتند و به مردم ستم می‌کردند. امامان نیز وظیفه داشتند که براساس اصل امر به معروف و نهی از منکر با آنان مقابله کنند و مانع زیر پا گذاشتن قوانین اسلام شوند و از حقوق مردم دفاع نمایند.

- ۳۶- افرادی بودند که از جانب امامان به عنوان وکیل و نماینده آنان در شهرهایی که شیعیان حضور داشتند منصوب می‌شدند. کار آنان ارتباط پیوسته و مخفیانه با شیعیان و تعیین وظایف آنان بود.
- ۳۷- بدان جهت که عصر غیبت عصر دو دلی‌ها و شک و تردیدهاست. در این دوره فتنه‌های گوناگون و اندیشه‌های رنگارنگ پیدا می‌شوند و بی‌ایمانی را تبلیغ می‌کنند. مؤمن حقیقی با افزایش معرفت خود تردیدها را کنار می‌زند و با یقین برای فردای روشن آماده می‌شود.
- ۳۸- کسانی که قبل از ظهور حضرت امام عصر (عج) در صحنه‌های فعالیت‌های اجتماعی و نبرد دائمی حق و باطل در جبهه حق، حضوری فعال داشته باشند و با ایستادگی در مقابل شیاطین درون و برون، ویژگی‌هایی هم چون شجاعت و عزت نفس و پاکدامنی را در خود پرورانده باشند.
- ۳۹- زیرا تفرقه و پراکندگی به سرعت حکومت را از پای در می‌آورد و سلطه‌گران را بر کشور مسلط می‌سازد. در مقابل، همبستگی اجتماعی کشور را قوی می‌کند و به رهبر امکان می‌دهد که برنامه‌های اسلام را به اجرا در آورد.
- ۴۰- حقیقت انسان را روح تشکیل می‌دهد و روح نه مذکر است و نه مؤنث. همه انسان‌ها ویژگی‌های فطری یکسان و هدف مشترکی (قرب الهی) دارند.
- ۴۱- زیرا در آن صورت لذت آنی برخاسته از گناه پس از چندی روح و روان فرد را پژمرده می‌کند و شخصیت او را می‌شکند. این افراد به جای بازگشت به مسیر درست برای فرار از این پژمردگی به افراط در گناه کشیده می‌شوند اما نمی‌دانند که روحشان بی‌قرارتر می‌شود.

### برای مطالعه بیشتر

« جوامع ثانویه » یا « جوامع حدیثی متأخر » ، عنوانی است که به سه کتاب حدیثی زیر اطلاق می‌شود :

۱- الوافی : تألیف محمد محسن فیض کاشانی (متوفای ۱۰۹۱ ق)

۲- وسائل الشیعه فی تحصیل مسائل الشریعه : اثر شیخ حرّ عاملی در برگیرنده مهمترین احادیث فقه شیعه در

أبواب مختلفه است.

۳- بحارالانوار : تألیف محمد باقر بن محمد تقی مجلسی (متوفای ۱۱۱۱ ق)